

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету тваринництва
та водних біоресурсів
Кононенко Р.В.

«18» травня 2023 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри технологій
у птахівництві, свинарстві та вівчарстві
Протокол № 10 від «17» травня 2023 р.

Завідувач кафедри

д. с.-г. н., проф. **Лихач В.Я.**

СХВАЛЕНО

Гарант програми

професор кафедри технологій у
птахівництві, свинарстві та вівчарстві

д. с.-г. н., проф. **Прокопенко Н.П.**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОНЯРСТВО І КІННОЗАВОДСТВО»

Спеціальність:	204 – «Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва»
Освітня програма:	«Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва»
Факультет:	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники:	Осадчий С.А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Конярство та кіннозаводство

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь			
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>		
Спеціальність	<i>204 – Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва</i>		
Освітня програма	<i>Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва</i>		
Характеристика навчальної дисципліни			
Вид	Обов'язкова		
Загальна кількість годин	150		
Кількість кредитів ECTS	5		
Кількість змістових модулів	3		
Курсовий проект (робота) (за наявності)			
Форма контролю	<i>Екзамен</i>		
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання			
	денна форма навчання	заочна форма навчання	заочна форма навчання СТН
Курс (рік підготовки)	3 (СТН) – 4	4	3
Семестр	7	8	5
Лекційні заняття	45 год.	14	10
Лабораторні заняття	45 год.	14	8
Самостійна робота	60 год.	180	220
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6 год.		

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Для забезпечення необхідного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів з технології виробництва і переробки продукції тваринництва “Конярство та кіннозаводство” як навчальна дисципліна займає особливе положення. Обумовлене це тим, що з використанням коня людина змогла підкорити собі неосяжні простори, значно прискорити швидкість свого пересування, підвищити ефективність землевикористання, поліпшити спілкування з сусідами шляхом удосконалення гужового транспорту і зв'язку; з кіньми пов'язані чисельні переміщення націй, народностей і народів. В конярстві значно раніше, ніж в інших галузях тваринництва, були розроблені елементи селекційної роботи такі як оцінка коней за екстер'єром і роботоздатністю, якість потомків, створення порід (парфянська, несейська, персидська, ахалтекінська), використання комбікормів, вимоги щодо утримання коней, способи тренування та підготовки їх до бойових дій тощо. Таким чином в розвитку цивілізації конярство мало надзвичайно велике значення. Недарма говорили „...спина коня – основа держави”. Конярство дало початок розвитку зоотехнії як спеціальності і науки. Тому вивчення цієї дисципліни, крім спеціалізованих знань, збільшує кругозір спеціаліста, його ерудованість та загальний розвиток.

Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань з біологічних особливостей коней, пов'язаних з їх утриманням, годівлею, розмноженням, поведінкою, адаптацією до умов існування та використання; походження коней та їх диких родичів, обґрунтування спільного походження та особливостей видової диференціації; умов створення та методів поліпшення та удосконалення порід коней різного призначення; основних напрямків продуктивності та розвитку галузі в близькій і віддаленій перспективі (державне чи приватне конярство)

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК) - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3 - здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК7- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК1 - здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва;

ФК6 - здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва;

ФК9 - здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції конярства;

ФК10 - здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак різних порід коней за сучасних технологій виробництва

продукції конярства;

ФК11 - здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для ефективного ведення технології виробництва і переробки їх продукції;

ФК12 - здатність організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва;

ФК13 - здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва

ПРН 5. Контролювати якість виконуваних робіт

ПРН 10. Застосовувати нормовану годівлю тварин.

ПРН 12. Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту.

ПРН 15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції конярства.

ПРН 16. Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН 17. Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.

ПРН 18. Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати

ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 21. Показувати знання основних історичних етапів розвитку предметної області.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Біологічні особливості коней												
Тема 1. Конярство: минуле, сучасне, майбутнє	6	2		2		2						
Тема 2. Походження та одомашнення коней	6	2		2		2						
Тема 3. Конституція та екстер'єр коней різних порід	6	2		2		2						
Тема 4. Інтер'єр коней	4	1		1		2						
Тема 5. Породи коней: історична та сучасна класифікація	4	1		1		2						
Тема 6. Верхові породи: англійська чистокровна верхова	6	2		2		2						
Тема 7. Українська верхова порода	4	1		1		2						
Тема 8. Рисисті породи: призовий рисак	4	1		1		2						
Тема 9. Орловська рисиста порода	6	2		2		2						
Тема 10. Ваговозні та локальні породи коней в Україні	4	1		1		2						
Тема 11. Біологічні особливості коней пов'язані з відтворенням	6	2		2		2						
Разом за змістовим модулем 1	56	17		17		22						
Змістовий модуль 2. Продуктивність коней												
Тема 12. Технологія вирощування молодняка	6	2		2		2						
Тема 13. М'ясна продуктивність коней різних порід	8	2		2		4						
Тема 14. Молочна продуктивність кобил	14	4		4		6						
Тема 15. Кумис: способи виготовлення, хімічний склад, біологічні властивості	6	2		2		2						
Тема 16. Робоча продуктивність коней	8	2		2		4						
Тема 17. Коні у біологічній промисловості: СЖК, шлунковий сік, сеча	5	2		2		1						
Разом за змістовим модулем 2	47	14		14		19						

Змістовий модуль 3. Технологія використання коней та селекційний процес у конярстві											
Тема 18. Тренінг та випробування коней рисистих порід на іподромі	6	2		2		2					
Тема 19. Тренінг та випробування коней верхових порід на іподромі	6	2		2		2					
Тема 20. Спортивний тренінг та проведення змагань	8	2		2		4					
Тема 21. Кінний туризм	8	2		2		4					
Тема 22. Лікувальна і профілактична верховаїзда (іпотерапія)	6	2		2		2					
Тема 23. Бонітування коней	5	2		2		1					
Тема 24. Організація виводок та їх роль у племінному кіннозаводстві	8	2		2		4					
Разом за змістовим модулем 3	47	14		14		19					
Усього годин	150	45		45		60					

4. Теми лабораторних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні правила техніки безпеки при роботі з кіньми	2
2.	Особливості оцінки статей тіла коня різного напрямку продуктивності. Методи оцінки екстер'єру коней.	2
3.	Вади екстер'єру коней різного напрямку продуктивності	2
4.	Недоліки екстер'єру коней різного напрямку продуктивності.	2
5.	Класифікація та характеристика мастей коней та генетична обумовленість в конярстві.	2
6.	Класифікація відмітин і прикмет коней та правила описування їх у племінній документації.	2
7.	Методи визначення віку коней по зубах.	2
8.	Визначення індексів будови тіла та живої маси за основними промірами коней різного напрямку продуктивності.	2
9.	Види запряжок. Техніка запрягання коня в однокінну дугову запряжку	1
10.	Типи та будова сідел, правила сідлання та верхова їзда.	4
11.	Характеристика коней різних порід шляхом біометричної обробки їх промірів.	2
12.	Технологія відтворення поголів'я коней.	2
13.	Оперативний контроль розвитку молодняку коней.	2
14.	Методи обліку і характеристика молочної продуктивності кобил.	2
15.	Методи обліку і характеристика м'ясної продуктивності коней.	2
16.	Тренінг коней верхових порід	2
17.	Тренінг коней рисистих порід	2
18.	Випробування коней верхових і рисистих порід.	2
19.	Бонітування коней та вимоги до суб'єктів племінної справи у кіннозаводстві	2
20.	Складання та детальний аналіз родоводів жеребців-плідників різних порід.	2
21.	Аналіз варіантів підбору кобил на парувальну кампанію.	2
	Усього годин	45

5. Темі самостійних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Конярство: минуле, сучасне, майбутнє	2
2.	Походження та одомашнення коней	2
3.	Конституція та екстер'єр коней різних порід	2
4.	Інтер'єр коней	2
5.	Породи коней: історична та сучасна класифікація	2
6.	Верхові породи: англійська чистокровна верхова	2
7.	Українська верхова порода	2
8.	Рисисті породи: призовий рисак	2
9.	Орловська рисиста порода	2
10.	Ваговозні та локальні породи коней в Україні	2
11.	Біологічні особливості коней пов'язані з відтворенням	2
12.	Технологія вирощування молодняку	2
13.	М'ясна продуктивність коней різних порід	4
14.	Молочна продуктивність кобил	6
15.	Кумис: способи виготовлення, хімічний склад, біологічні властивості	4
16.	Робоча продуктивність коней	4
17.	Тренінг та випробування коней рисистих порід на іподромі	2
18.	Тренінг та випробування коней верхових порід на іподромі	2
19.	Спортивний тренінг та проведення змагань	4
20.	Кінний туризм	4
21.	Лікувальна і профілактична верхова їзда (іпотерапія)	2
22.	Організація виводок та їх роль у племінному кіннозаводстві	4
	Усього годин	60

6. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання:

1. Вчені в галузі конярства, їх роль в розвитку вітчизняного кіннозаводства
2. Правила фотографування коней
3. Стан племінного і користувального конярства.
4. Зростання ролі приватного конярства та організаційні заходи щодо його поліпшення.
5. Можливості прогнозування племінної і продуктивної цінності їх за показниками інтер'єру.
6. Типи вищої нервової діяльності і роботоздатність коней.
7. Породоутворювальний процес як соціальна необхідність.
8. Породи коней Середньої Азії і Близького Сходу та їх вплив на світове і європейське конярство. Ахалтекінська порода.
9. Арабська порода коней
10. Умови, які сприяли створенню порід коней спеціалізованих типів - верхових, легкозапряжних та ваговозів.
11. "Непопулярні" породи та їх доля.
12. Новоолександрівська порода
13. Будьоннівська, донська, торійська, тракененська та інші напівкровні породи світу
14. Місцеві: гуцульська та поліська породи коней
15. Перспективи розвитку і напрями племінної роботи, зона поширення; провідні кінні заводи та господарства України.
16. Строки і способи парування кобил: ручне, варкове.
17. Штучне осіменіння кобил і трансплантація ембріонів.
18. Роль Державних заводських стаєнь (ДЗС) в організації парувальних пунктів.
19. Вижереблення, правила присвоєння кличок лошатам.
20. Ведення зоотехнічної документації про парування та вижереблення кобил.
21. Закономірності росту і розвитку молодняка.
22. Вирощування лошат до відлучення, підгодівля підсисних кобил і лошат.
23. Відлучення лошат і їх вирощування до річного віку.
24. Утримання, годівля, моціон та груповий тренінг молодняка.
25. Принципи годівлі та утримання молодняка віком від 1 до 2 років.
26. Пасовищне утримання молодняка. Контроль за розвитком молодняка.
27. Показники, які визначають роботоздатність коней: порода і породність, тип, маса, вік, тренуваність, адаптивність, стан здоров'я, умови годівлі, догляду та утримання.
28. Догляд за копитами, кування та профілактика травматизму коней.

29. Види упряжі, її класифікація.
30. Кінське м'ясо як продукт харчування, його хімічний склад, поживність та дієтичні властивості.
31. Кумис, його хімічний склад і значення як дієтичного та лікувального продукту. Технологія виробництва кумису.
32. Організація і робота кінно-туристичних баз і поні-клубів. Правила проведення змагань.
33. Принципи відбору спортивних коней різного призначення.
34. Тренінг рисаків в умовах низького вмісту кисню
35. Адаптація організму верхових коней до високих навантажень
36. Системи тренінгу і випробувань коней у різних країнах світу
37. Організація і робота кінно-туристичних баз і поні-клубів. Правила проведення змагань. Принципи відбору спортивних коней різного призначення
38. Ведення зоотехнічної документації
39. Перспективи розвитку і напрями племінної роботи, зона поширення; провідні кінні заводи та господарства України

Пакет тестових завдань:

1). Відновіть послідовність еволюції коней:

1.	Пліогіпус	5.	Еквус
2.	Анхітеріум	6.	Гіппаріон
3.	Мерігіпус	7.	Парагіппус
4.	Еогіпус		

2). Вкажіть, які коні дають плідне потомство з такими родичами:

1.	Осли	4.	Напівосли
2.	Зебри	5.	Гарпани
3.	Кінь Пржевальського		

3). Вкажіть, яка кількість хромосом в:

А	Свійського коня	1.	62
Б	Коня Пржевальського	2.	66
В	Осла	3.	54
Г	Кулана	4.	64
		5.	71
		6.	85

4). Зазначте, як називається гібрид, одержаний в результаті наступних схрещувань:

А	Осел х Кобила	1.	Лошак
Б	Жеребець х Ослиця	2.	Мул

5). Вкажіть де виникли дикі коні:

1.	Азії	4.	Африці
2.	Європі	5.	Австралії
3.	Америці		

6). Вкажіть як у зазначених країнах називаються вдруге здичавілі свійські коні:

А	В Північній Америці (США, Канада)	1.	Брамбі
Б	В Австралії	2.	Цимарони
В	В Південній Америці	3.	Тарпани
Г	В Польщі	4.	Мустанги

7). Вкажіть яка конституція властива ваговозам:

1.	Ніжна	3.	Рихла
2.	Груба	4.	Щільна

8). Вкажіть найбільш бажаний тип конституції коней усіх порід:

1.	Ніжна	3.	Рихла
2.	Груба	4.	Щільна

9.) Дайте назви даним визначенням:

А	Вчення про зовнішній вигляд і ознаки коня, в зв'язку з його господарською цінністю і роботоздатністю.	1.	Кондиція
Б	Сукупність морфологічних, фізіологічних, біохімічних особливостей коня, обумовлених генетичною спадковістю і умовами зовнішнього середовища.	2.	Екстер'єр
В	Зовнішній вигляд, порядок коня.	3.	Конституція

10). Вкажіть за якими ознаками визначають типи конституції коней:

1.	Жива маса
2.	Проміри
3.	Розвиток кістяка
4.	Відбитість сухожилків
5.	Частота дихання
6.	Оброслість тіла
7.	Індекси будови тіла
8.	Товщина шкіри на лікті

11). Вкажіть типи конституції, що характерні коням:

А	Верхових порід	1.	Ніжний
Б	Ваговозних порід	2.	Грубий
		3.	Рихлий
		4.	Щільний

12). Вкажіть кондицію, при якій коні мають ідеальний вигляд:

1.	Тренувальна
2.	Виставочна
3.	Заводська

13). Вкажіть основний метод вивчення екстер'єру:

А	Окомірна оцінка	В	Індекси будови тіла
Б	Вимірювання	Г	Фотографування

14). Вкажіть екстер'єрні ознаки, властиві:

А	Коням верхових порід	1.	Переважає периферичний скелет
Б	Коням ваговозних порід	2.	Висока холка
		3.	Високоногість
		4.	Широкий, роздвоєний круп
		5.	Груба, важка голова
		6.	Мала оброслість хвоста і гриви

15). Вкажіть що визначають за допомогою екстер'єрної оцінки:

1.	Господарське призначення коней
2.	Робочу продуктивність
3.	Племінну цінність
4.	Вираженість бажаного типу

16). Вкажіть які із статей відповідають позначенням на рисунку:

А	Потилиця	Є	Зап'ястний суглоб
Б	Маклок	Ж	Круп
В	Перенісся (храп)	З	Ганаш
Г	Ліктювий суглоб	І	Лопатка
Д	Сідничі горби	К	Скакальний суглоб
Е	Холка	Л	Плесно

17). Вкажіть які вади, зустрічаються у коней:

А	Тільки на передніх кінцівках	1.	Набутий козинець
Б	Тільки на задніх кінцівках	2.	Курба
В	На передніх і на задніх кінцівках	3.	Розкид
		4.	Клишоногість
		5.	Шпат
		6.	Жабка
		7.	Брокдаун
		8.	Букшина
		9.	Накісні

18). Зазначте місця локалізації даних вад:

А	Рорер	1.	Передні кінцівки
Б	Шпат	2.	Плече
В	Козинець	3.	Голова
Г	Іспльок	4.	Задні кінцівки

19). Вкажіть на яких частинах тіла коня локалізується бурсит:

1.	Шия	4.	Коліно
2.	Лікоть	5.	П'ятка
3.	Черев	6.	Зап'ясток

20). Вкажіть які вади кінцівок відповідають наведеним описам:

А	Запалення і потовщення накісниць та сухожилків м'язів розгиначів	1.	Брокдаун
Б	Запалення і потовщення сухожилків згиначів	2.	Букшина
В	Кісткові розрощення, що виникають внаслідок запалення надкісниць в місцях травми	3.	Накісні

21). Вкажіть де локалізується:

А	Бурсит	1.	Лікоть
Б	Наливи	2.	Путовий суглоб
		3.	Зап'ястя
		4.	Коліно
		5.	П'ятка
		6.	Скакальний суглоб

22). Наведіть відповідності, які є екстер'єрними:

А	Вадами	1.	Розкид
Б	Недоліками	2.	Шипове жовно
		3.	Піп гак
		4.	Жабка
		5.	Брокдаун
		6.	Плоске копито
		7.	Наливи
		8.	Дахоподібний круп
		9.	Запале зап'ястя

23). Відновіть послідовність опису відмітин коней:

1.	Права передня кінцівка
2.	Права задня кінцівка
3.	Ліва задня кінцівка
4.	Ліва передня кінцівка
5.	Голова

24). Вкажіть які масті належать до:

А	Однокольорових	1.	Каракова
Б	Двокольорових	2.	Ряба
В	Змішаного білого та забарвленоговолосу	3.	Чубара
Г	Зонального забарвлення волосу	4.	Мишаста
Д	Плямистих	5.	Ворона
		6.	Рудо-чала
		7.	Солова
		8.	Савраса
		9.	Булана

25). Вкажіть який колір має шкіра коня під відмітинами:

1.	Червоний	3.	Рожевий
2.	Чорний	4.	Білий

26). Вкажіть які породи коней мають рожевий колір шкіри:

1.	Арабська	4.	Карабахська
2.	Гуцульська	5.	Ахалтекінська
3.	Українська верхова	6.	Горійська

27). Вкажіть відповідність ознак, які належать до:

А	Відмітин	1.	Зірочка
Б	Прикмет	2.	Проточина
		3.	Завитки
		4.	Білизна
		5.	Сороче око
		6.	Смугасте копито
		7.	Білизна по вінчику
		8.	Тавро
		9.	Тільна пляма

28). Вкажіть індекс, який характеризує вікові зміни типу будови тіла коня:

1.	Обхвату грудей	3.	Костистості
2.	Компактності	4.	Формату

29). Вкажіть якими інструментами вимірюють наведені проміри:

А	Висота в холці	1.	Мірна палиця
Б	Коса довжина тулуба	2.	Мірна стрічка
В	Обхват п'ястка	3.	Штангенциркуль
Г	Обхват грудей		

30). Вкажіть проміри, які в більшості коней верхових порід за цифровимзначенням співпадають:

1.	Висота в холці
2.	Коса довжина тулуба
3.	Обхват п'ястка
4.	Обхват грудей

31). Вкажіть які спільні алюри зустрічаються при тренуванні:

А	Рисистих коней	1.	Галоп
Б	Верхових коней	2.	Крок
		3.	Рись
		4.	Інохідь

32). Вкажіть оптимальний вік парування кобил:

1.	1,5 років
2.	3 роки
3.	6 років
4.	Старше 6 років

33). Вкажіть середню тривалість охоти в у кобили:

1.	2 – 3 дні
2.	1 день
3.	5 – 7 днів
4.	14 – 20 днів
5.	16 – 22 днів

34). Вкажіть найбільш точний спосіб визначення жеребності кобил:

1.	Ректальний
2.	Прослуховування
3.	Ультразвуковий
4.	Вагінальний
5.	Рентгеноскопія

35). Вкажіть нормальне статеве навантаження на жеребця:

А	В три річному віці	1.	15 – 20 кобил
Б	4 – 12 річному віці	2.	25 – 30 кобил
В	Старше 12 рооків	3.	35 – 40 кобил

7. Методи навчання

Метод навчання – це певний спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети.

При вивченні дисципліни застосовуються словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо), наочні (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі), практичні (шляхом виконання практичних дій студент отримує інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходиться до тих знань, які необхідно засвоїти, а також дослідницький метод навчання (для розв'язання завдання творчого рівня засвоєння).

8. Форми контролю

Продовж семестру здійснюється поточний контроль знань за результатами опанування матеріалу змістовного модуля, по закінченню – підсумковий контроль знань. Для контролю знань студентів застосовуються тестові контрольні завдання і п.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

1. “Зошит для лабораторних і практичних занять з дисципліни Конярство та кіннозаводство”

2. Типова програма навчальної дисципліни «Конярство» для підготовки бакалаврів у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України (2006).

3. Відеокасети – шість.

4. Навчально-науково-виробнича лабораторія конярства – підрозділ кафедри конярства, кіннозаводства та економіки тваринництва, де утримуються коні 11 порід вітчизняної і імпортової селекції.

5. Державні книги заводських порід коней: арабська, будьонівська, донська, торійська, російська ваговозна, новоолександрівська, українська та чистокровна верхова, орловська і російська рисисті породи.

6. Інструкції та науково-практичні рекомендації оцінки коней заводських порід.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Гопка Б.М., Хоменко М.П., Павленко П.М. Конярство. К.: Вища освіта – 2004. – 320 с.
2. Гопка Б.М., Скоцик В.Є., Павленко П.М. та ін. Практикум з конярства. – К.: 2011. – 384 с.
3. Гопка Б.М., Судай В.Д., Скоцик В.Є. Нетрадиційне конярство. – К.: Вища освіта, 2008. – 191 с.
4. Нероденко В.В. Биологические основы тренировки в конном спорте. – Черкасы: 2009. – 412 с.
5. Свечин К.Б. Индивидуальное развитие с.-х животных. – К.: УАСХН, 1961. – 408с.
6. Сірацький Й.З., Федорович Є.І., Гопка Б.М. Інтер'єр сільськогосподарських тварин. – К.: Вища освіта. 2008. – 298с.

Допоміжна

1. Королів В. Як вибрати коня. – К., 1917. – 40 с.
2. Нормативно-правові акти з ідентифікації та реєстрації коней. – К., 2005. – 192 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.konevodstvo.org/>
2. <http://konevodstvo.su/>
3. <http://ruhorses.ru/index.html>
4. <http://www.horses.dp.ua/>
5. <http://www.kazequestrian.org/>
6. <http://www.agro-business.com.ua/>
7. <http://agroua.net/animals/>